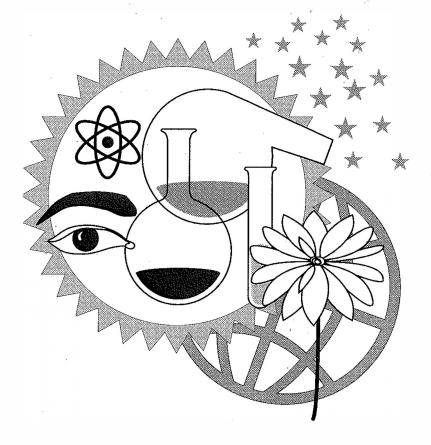
## Junior High School Science Glossary

## Life Science



## **English-Vietnamese**

This glossary is to PROVIDE PERMITTED TESTING ACCOMMODATIONS of ELL/MLL students. It should also be used for INSTRUCTION during the school year. The glossary may be downloaded, printed and disseminated to educators, parents and ELLs/MLLs.

Please click here for the New York State Office of Bilingual Education and World Languages Webpage on "Assessment and Testing Accommodations"



# BOARD OF EDUCATION OF THE CITY OF NEW YORK

William C. Thompson, Jr.
President

Irene H. Impellizzeri Vice President

Jerry Cammarata

Carol A. Gresser

Sandra E. Lerner

Luis O. Reyes

Ninfa Segarra

**Alen Gershkovich** Student Advisory Member

Rudolph F. Crew Chancellor

## JUNIOR HIGH SCHOOL SCIENCE GLOSSARY

**ENGLISH - VIETNAMESE** 

Life Science

TRUNG Học ĐỆ I CẤP Từ Vựng Khoa Học Anh - Việt

Chinese/Asian Bilingual Education Technical Assistance Center
Office of Bilingual Education
Board of Education of the City of New York
1996

### INTRODUCTION

In 1992, CABETAC initiated a project in developing a series of bilingual glossaries in Chinese and Korean. At present, the following glossaries are available from the CABETAC office:

Junior High School General Science: Chinese & Vietnamese High School General Science: Chinese, Burmese & Bengali

High School Pre-Calculus & Calculus: Chinese

High School Integrated Math I: Chinese

Math II: Chinese & Bengali

Math III: Chinese

High School Science-Biology. Chinese, Korean, Bengali

- Chemistry: Chinese & Korean

- Physics: Chinese & Korean

High School Social Studies-Global History: Chinese, Korean, Bengali, Vietnamese & Burmese

The English-Vietnamese Junior High School Science Glossary is one of the series developed by CABETAC under the auspices of the Office of Bilingual Education, Board of Education of the City of New York. This project is made possible by a grant from the Office of Bilingual Education, New York State Education Department.

The glossaries developed by CABETAC have been serving as a study aid for Asian bilingual high school students who are already knowledgeable in the subject areas in their own native languages. Furthermore, these glossaries are approved to be used by bilingual students as a test aid when taking the Regents examinations. The CABETAC staff believe that the glossaries can help Asian bilingual students in keeping pace with the national movement of raising standards for all students.

For information or recommendation, contact CABETAC office, Office of Bilingual Education, c/o Seward Park High School, 350 Grand Street, Room 518, New York, NY 10002. Telephone: (212) 677-0493. FAX: (212) 677-0398.

### **ACKNOWLEDGMENTS**

High School English-Vietnamese Science Glossary: General Science is one of a series of bilingual glossaries containing vocabularies extracted from high school textbooks. This project is sponsored by the Chinese/Asian Bilingal Education Technical Assistance Center (CABETAC). Dr. Florence Pu-Folkes, Director of CABETAC, and Wendy Yang, coordinator of CABETAC, provided overall supervision and coordinated the completion of the Glossary Series.

We wish to thank Dr. Frank Tang, former director of CABETAC, under whose leadership this project was initiated. Special acknowledgment is extended to the following persons who developed the *English-Chinese Science Glossary*: *General Science* upon which, glossaries in other Asian languages were translated:

Dr. Lily Yip, Science teacher, Francis Lewis High School Yun Zheng Fan, Science teacher, Newtown High School Peiqing Yang, former Resource Specialist of CABETAC DeKun Yuan, word processor of CABETAC Jennifer Fung, Secretary, Office of Bilingual Education

The contributions of the following translators are also gratefully acknowledged:

Tran Thi Nguyet, Executive Director, Asian Consulting Services, Inc. James Lap, Director of Computer Suport Services., New York City Technology College, CUNY Cambao De Duong, Program Director, Chinatown Manpower Project, Inc.

Special appreciation is extended to Dr. Lillian Hernandez, Executive Director of the Office of Bilingual Education, Board of Education of the City of New York, and Carmen Perez Hogan, Coordinator of the Office of Bilingual Education, New York State Education Department. Without their support, this project would never have been possible.

# KHOA HỌC ĐỜI SỐNG

LIFE SCIENCE

### A

absorption hấp thụ adaptation tính thích nghi aerobic organism cơ thể (sinh vật) háo khí albumen an-bu-men; tròng trắng trứng algae tảo; rong biển alveoli phế nang ameba a-mip amino acid a-xit a-mi-no ammonia am-mo-ni-ac amphibian động vật lưỡng cư anaerobic organism cơ thể (sinh vật) yếm khí anemia bệnh thiếu máu angiosperm cây hạt kín anther bao phấn antibiotic kháng sinh

kháng thể

antibodies

aorta

arctic tundra

arteries

asexual

atrium

động mạch chủ

đất đai vùng Bắc cực

động mạch

vô tính

tâm nhĩ

### В

bacilli trực khuẩn bacteria vi khuẩn bacteriologist nhà vi khuẩn học bacteriology vi khuẩn học bacteriophage thực khuẩn thể benign tumor ung nhọt hiền biceps bắp thịt tay (chỉa đôi) bile mật binary fission hạch nhị phân biology sinh vật học biome sinh thực vật cùng nhóm sinh thái biuret solution dung dich bi-u-ret blending hòa lẫn; trộn lẫn blood vessel mạch máu bronchi phế quản budding nẩy chồi, nụ, lộc

cái bóng (đèn)

bulb

calorie

ca-lo; nhiệt lượng

capillaries

mao mạch

carbohydrate

hi-đrat cac-bon

cardiac

thuộc về tim

carnivore

động vật ăn thịt

cartilage

sun

casein

ca-se-in

cell

tế bào. Pin

cell division

sự phân chia tế bào

cell membrane

màn tế bào

cellulose

xen-lu-lo-za

centimeter

cen-ti-mét; phân

centrifuge

máy ly tâm

cerebellum

tiểu não

cerebrum

não; óc

chamber

buồng; ngăn

chlorophyli

clo-ro-phin (chất diệp lục)

chloroplast hạt diệp lục hệ động vật có xương sống chordata chordates các vật thuộc hệ có xương sống nhiễm sắc thể chromosome lông mi. Lông của tế bào biểu mô cilia sự tuần hoàn circulation classification sự phân loại cleavage chỗ nứt. Sự chẻ, tách clot cục cầu khuẩn cocci cochlea bộ phận hình xoắn trôn ốc trong ốc tại cold blooded thuộc máu lạnh kính hiển vi phức hợp compound microscope conditioned response phản ứng (phản xạ) có điều kiện cone hình nón

contagious disease bệnh truyền nhiễm

contract co lại; nén lại

control kiểm soát; kiểm tra

cornea

coronary artery

giác mạc

nhánh động mạch có nhiệm vụ

chuyển máu về tim

cytoplasm

tế bào chất

deciduous

rụng (quả, lá) do chín hoặc tới

mùa rụng

deficiency disease

bệnh thiếu dinh dưỡng

depressant

chất làm giảm hoạt động của

thần kinh hay cơ thể

dermis

chân bì. Lớp da nằm dưới lớp

biểu bì

diaphragm

hoành cách mô

dicot (cf dicotyledon)

cây hai lá mầm

diet

ăn kiêng cử

dietitian

chuyên gia về dinh dưỡng

digestive system

hệ thống tiêu hóa

digestive tract

bộ máy tiêu hóa

disease

bệnh

dispersal

sự tán sắc

dominant gene

gien trội

drug abuse

lạm dụng thuốc men

ductless gland

tuyến vô quản

### 1000

ear bone xương tai eardrum màng tai; màng nhĩ ecology sinh thái học ecosystem hệ thốngsinh thái ectoderm ngoại bì egg cell tế bào trứng embryo phôi; phôi thai emulsification sự nhũ tương hóa tuyến nội tiết endocrine endoderm nội bì endoskeleton bộ xương trong môi trường environment enzyme en-zim biểu bì epidermis esophagus thực quản ethyl alcohol cồn e-tyl tiến hóa evolution

exhaling

exoskeleton

experiment

extinct

thở ra

bộ xương ngoài

thí nghiệm

tuyệt chủng

fertilization sự thụ tinh; sự làm cho có màu mỡ fertilizer phân bón. Cái làm thụ tinh fetus bào thai fiber sợi; thớ filament sợi nhỏ flagella roi; một cấu trúc giống như cái roi chuyển tế bào tinh trùng fluid tissue mô lỏng food chain dây chuyền thức ăn food pyramid dây chuyền thức ăn kiểu kim tự tháp food web dây chuyền thức ăn kiểu

fossil

mạng nhện

vật hóa thạch

fragile

functional movement

fungi

mỏng manh

chuyển động theo chức năng

các loại nấm mốc (nấm,

men...)

gall bladder túi mật gamete giao tử gastric juice dịch vị gene gien gene engineering công việc thiết kế của gien gene mutation sự biến đổi của gien gene transfer sự chuyển hoán của gien genetic factor nhân tố di truyền genetic formula công thức di truyền geneticist nhà di truyền học genetics di truyền học genic balance cân bằng di truyền gills mang (cá). Lá tia gland tuyến glucose glu-co goiter bướu cổ

## 

habitat

hemoglobin

herbivore

heredity

hormone

human embryology

hydrobiology

chỗ ở; nhà

hồng huyết cầu

động vật ăn cỏ

tính di truyền

hoc-mon; nội tiết tố

nhân phôi học

thủy sinh vật học

illusion

image

immunity

immunology

impules

impulse

inactivation

inbreeding

infection

infectious disease

infective stage

inhalation

inhaling

inherited disease

inherited trail

ảo ảnh, ảo tưởng

ảnh; hình ảnh

sự miễn dịch; miễn nhiễm

miễn dịch học

nổi xung

xung lực

sự bất động

giao phối giữa thân thuộc

với nhau

sự nhiễm trùng

bệnh do nhiễm trùng

giai đoạn lây nhiễm

sự hít vào

hít vào

bệnh do di truyền

dấu vết di truyền

inoculation

sự tiêm chủng

insect

côn trùng

instinct

bản năng

instrument

dụng cụ

insulin

in-su-lin

intestine

ruột

invertebrate

vật không xương sống

involuntary muscle

bắp thịt phản xạ vô thức

iris

tròng mắt; mống mắt

isolation

cô lập

J

jellyfish

joint

con sứa

nối; khớp

K

kidney

kilogram

kilometer

quả thận

kí-lô-gam; kí

ki-lô-mét; cây số

leaflet lá nhỏ lens thấu kính lichen địa y ( các loại cỏ rêu bám trên đất, cây, tường) life cycle chu kỳ đời sống life span tuổi thọ tối đa light filter vật lọc ánh sáng lime water nước vôi lipase en-zim trong mật tụy tạng liter lít

### M

macromolecule

macrophage

macroscopic

magnifying glass

malabsorption

maldevelopment

malignant tumor

mammal

mammary gland

maturation

maturity phase

medulla

metabolic balance

metabolism

micro organism

microcospic

cao phân tử

bạch huyết cầu

có thể thấy bằng mắt thường

kính lúp

hấp thụ kém

phát triển không đúng

ung nhọt độc

động vật có vú

nhũ tuyến; hạch vú

sự chín; trưởng thành

thời kỳ chín muỗi; thời kỳ

trưởng thành

tủy xương; tủy sống

cân bằng trong trao đổi chất

sự trao đổi chất

vi sinh vật

hiển vi

migration

sự du cư

mitosis

phân bào có tơ

monocot

cây một lá mầm

monocyte

bạch cầu đơn

monoecism

sự lưỡng tính

mucus

mủ

mushroom

nấm

mutation

sự đột biến

mutual assimilation

hấp thụ hỗ tương; đồng hóa

tương

### N

narcotic

native habitat

natural adaptation

natural antibody

natural resource

natural selection

naturalization

neuron

neutral

neutralization

nicotine

nitrifying bacteria

nitrogen fixing bacteria

nourishment

nuclear

nuclear membrane

thuốc mê

nơi sống gốc; nguyên quán

thích nghi tự nhiên

kháng thể tự nhiên

tài nguyên thiên nhiên

chọn môi trường do bản

năng tự nhiên

thuần hóa

nơ-ron (tế bào dây thần kinh)

trung hòa;trung tính

trung tính hóa

ni-co-tin

vi khuẩn ni-trat hóa

vi khuẩn ni-tơ cố định

sự nuôi dưỡng

thuộc về hạt tế bào

màng hạt nhân

nucleic acid

a-xit nu-cle-ic

nucleus

hạt tế bào

nutrient

chất định dưỡng

nutritive tissue

mô dinh dưỡng

 $\bigcirc$ 

observation

offspring

optic nerve

optical microscope

organ

organic

organism

osmotic pressure

outer ear

ovary

oxidation

sự quan sát

con cái

thần kinh thị giác

thấu kính hiễn vi

cơ quan; cơ phận

hữu cơ

cơ thể; cơ quan; sinh vật

sức ép thấm lọc

vành tai

buồng trứng

sự o-xi hóa

chứng liệt, tê liệt parasite ký sinh vật paramecium nhóm động vật một tế bào (cá nước ngọt) pasteurization phương pháp (sự) khử trùng paternal plant cây gốc; cây cái penicillin pe-ni-xi-lin pepsi pep-si perception cảm nhận

perennial crop giống cây sống đời

peristalsis sự nhu động

petal cánh hoa

paralysis

phloem li-be (mô phức hợp dùng để dẫn

nhựa trong cây)

photosynthesis tác dụng quang hợp

physiological desorder rối loạn sinh lý pistil

plasma

platelet

pollen

pollination

pollution

population

pore

premature

protein

protoplasm

protozoa

pulse

purify

nhụy hoa

huyết tương

tiểu huyết cầu

phấn hoa

sự thụ phấn

ô nhiễm

dân số

lỗ chân lông

sự nở sớm (non)

chất đạm; pro-te-in

chất nguyên sinh

động vật nguyên sinh

Mạch; nhịp đập

tinh chế; tinh lọc

### R

receptor bộ phận tiếp nhận recycling dùng lại red blood cell hồng huyết cầu reflex phản xạ reflux thủy triều xuống. Dòng ngược refreshment nghỉ ngơi, tỉnh dưỡng, canh tân refrigeration ướp lạnh regeneration tái sinh, phục hồi rejection bác bỏ. Loại bỏ rennin chất trong tảo ren-net replanting trồng lại reproduction sinh sản reptile loài bò sát residual phần còn lại; cặn bã respiration sự hô hấp respond đáp ứng; phản ứng

phục hồi

restoration

retina

võng mạc...

Rickets

bệnh còi xương

ripening

chín; chín muồi

rootlet

rễ con

rot

mục, rữa; hư thúi

saliva nước dãi, nước miếng sap nhựa cây động vật ăn xác thối scavenger scientific method phương pháp khoa học secretion sự tiết; sự bài tiết section chi nhánh; mẫu cắt segment phân đoạn; đót; đoạn sensitivity sự nhạy cảm sepal lá đài skeleton bộ xương species loài sperm cell tế bào tinh dịch spirilla khuẩn xoắn spontaneous generation sinh sản tự nhiên sprout mầm, chồi (cây) stamen nhụy (hoa) đực

hồ cứng

starch

starvation

stem

sterile

steroid

stethoscope

stigma

stimulant

stimulation

stimulus

stomate

striated muscle

stroke

synthesis

chết đói

thân (cây); cuống, cọng (lá, hoa)

cằn cỗi; vô sinh; vô trùng;

tuyệt giống

ste-ro-it

ống nghe (bệnh)

vết nhỏ. Đầu nhụy (hoa)

chất kích thích

sự kích thích

kích thích tố

lỗ hơi của cây, lá

bắp thịt dây

bất tỉnh vì đùt mạch máu đầu

tổng hợp

T

temperature nhiệt độ thermometer nhiệt kế therophyte loại cây ăn thịt tissue mô toxin độc tố trachea khí quản trait nét; đặc điểm transection sự chia, cắt chéo transform biến, đổi dạng, hình transmission sự truyền đi transplantation sự cấy, ghép, dời đi trồng nơi khác triceps bắp thịt tay chỉa ba tropical nhiệt đới trunk thân cây tuber củ (thực vật) tumor ung nhọt

unconditional reflex

undeveloped

unicellular animal

unisexual

universal donor

urea

ureter

urethra

urinary bladder

urine

uterus

phản xạ không điều kiện

không phát triển

động vật đơn bào

đơn tính

tạo hóa

u-rê

ống dẫn nước tiểu

ống tiểu; ống đái

bàng quang; bọng nước đái

nước tiểu; nước đái

dạ con

### V

vaccination sự tiêm chủng; chích ngừa vaccin vác-xin vacuole không bào valve cái van (tim) variola bệnh đậu mùa vascular area vùng mạch máu vegetable insecticide thuốc trừ sâu thực vật vegetative propagation truyền giống sinh thực vein tĩnh mạch ventricle tâm thất đốt xương sống vertebra vertebrate động vật có xương sống villi lông nhung; lông tơ virus vi-rút visual organ thị giác

vitamin

vocal cord

voluntary muscle

vi-ta-min; sinh tố

dây âm thanh

bắp thịt phản xạ hữu thức

### W

white blood cell

bạch huyết cầu

X

xylem

tế bào trong gỗ

Y

yeast

yolk cell

men; men rượu (bia)

tròng đỏ trứng

Z

zoogeography

zygote

địa học về nguồn gốc động vật

hợp tử [thực vật]; trứng đã

thụ tinh